

Cena Kurjera:

W Warszawie: podana jest w nagłówku numeru wieczornego.

Na prowincji i w Cesarstwie: opłata za przesyłkę i koszt ekspedycji: rocznie rs. 3, półrocznie rs. 1 kop. 50, kwartalnie kop. 75, miesięcznie kop. 25. Oddzielna przedpłata na jedno tylko wydanie Kurjera przyjmowaną być nie może.

Numer pojedynczy wieczorny kop. 5, poranny w dniu powszednim k. 3, w niedzielę i święta k. 5.

Dziś: Jakóba Pp. i Krzysztofa M. Niedziela: Anny Matki N. M. Panny. Poniedziałek: Natalii i Pantaleona. Wtorek: Innocentego P. i Celsa M.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedzielę i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY PIĄTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedzielę i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej w południe.

Wschód słońca o godzinie 4 minut 11.
Zachód " 8 " 01.
Długość dnia godzin 15 minut 50.
Ubytek " 0 " 53.

Wschód księżyca o godzinie 6 minut 39 w.
Zachód " 2 " 53 r.
Wysokość wody na rzece Wiśle stóp 3 cali 9.
Dziś o godzinie 4-ej zrana ciepła 10° R.

Cena ogłoszeń:

Reklamy: za jeden wiersz pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe

rezerwa w numerach porannych i niedzielnych, zamieszczone w ogłoszeniach, przyjmują także Biuro Ogłoszeń i Rajchmana i Frendlera, ulica Senatorska nr 18.

Środa: Marty i Serafiny P. Czwartek: Abdona i Senneny M. M. Piątek: Ignacego Lejoli i Heleny. Sobota: Piotra w Okowach.

— Numer niniejszy wyszedł z druku o godzinie 6-ej rano.

KALENDARZ.

Imiona słowiańskie. — Dziś Sławosza, jutro Miroslawy.

Koncerta: Koncert orkiestry węgierskiej. (Dolina Szwajcarska — godzina 7 wieczorem.)

Teatra: Teatr Letni (w ogrodzie Saskim): dziś „Rigoletto” (występ pana Kamińskiego); jutro „Stary jegomość” i „Dom otwarty”; — teatr Nowy (przy ulicy Królewskiej): dziś „Orfeusz w piekle”; jutro (w razie niepogody) „Orfeusz w piekle” — (w razie zaś pogody) „Numer o dwóch łózkach”, „Za przykładem” i „Pomyłka pana Lambineta”; — teatr na wyspie w Łazienkach: jutro (w razie pogody) „Orfeusz w piekle” (2-gi i 3-ci akt) i „Wesele w Ojcowie”. (Godzina 8 wieczorem.)

Teatra ogródkowe: Teatr Nowy-Swiat: dziś „Król dziadów”; jutro „Król dziadów”. (Godzina 8-ma wieczorem.)

Ogród zoologiczny, ulica Pałacowa. Otwarty codziennie od godziny 10-ej rano do wieczora.

Wystawa.**XXVII. Kaloryfery.**

Rzecz szczególna; żyjemy w kraju „białej i czarnej zimy”, odwiedzamy często krainy, w których mroz na 20 stopni Celsjusza nazywają odwilżą, a nie umiemy dotąd należycie ogrzewać mieszkań swoich.

Przedwieczne na to sposoby przodków naszych dziś jeszcze z niewielkiem ulepszeniem mamy w użyciu. Jaki techniczny darwinista zapewneby w naszym wytwornym salonowym piecu dostrzegł konstrukcję zamaskowanego komina z „kurnej izby”, a w kominie widziałby wyraźnie tlejące ognisko z pod koczującego szalasu.

Ale tak zadowolani my tylko jedni jesteśmy, za granicą zrywają stanowczo z ową prastarą pozostałością...

Nie ma u nich pieca w chacie!

Ten zlepek, pomimo wszelkich usiłowań artystów, przysłowiowo niekształtny, nie zawadza im w pokoju; nie zapędza ich do dzwigania opału na najwyższe piętra; nie zmusza do zakurzania mieszkań czar-

nym prochem węgla przed paleniem, do zatrutowania powietrza dymem i swędem w czasie palenia, do ciągłej zmiany temperatury po paleniu.

Nie ma u nich pieca, nie potrzebują więc wpuścić do swojego pokoju, do swojego gabinetu, co dzień, a czasem i dwa razy dziennie, przez całą zimę, palacza lub palaczki, osobistości, która się zjawiać zwykła zawsze wtedy, gdy jest najbardziej na przeszkodzie.

Tam budują kaloryfery, a tych siedziba w suterenie. W suterenie zatem pozostają owe dokuczliwe paleniska, węgle, prochy; wszystkie zaś dymy i swędy wybiegają wprost ztamtąd wysoko po nad dachy.

Mała, zgrabna, metalowa rozetka, w murze pokoju umieszczona, wpuściła w czasie żądanym ilość żadaną świeżego, czystego, ogrzanego powietrza. Miejsca ona nie zajmuje; ogrzewa tak dobrze przy lokatorze, jak i podczas jego nieobecności, bez najmniejszej obawy złych skutków od ognia, czadu i palacza.

Lokator nie troszczy się tam o ciepło u siebie, pozostawia to szanownej administracji domu.

Niedosyć na tem; kaloryfery są jeszcze środkiem jedynym do prawdziwego wentylowania i skutecznego osuszania od wilgoci mieszkań; wszelkie inne środki są tylko złudzeniem.

Nadto kaloryfer jest najtańszym sposobem ogrzewania. Dom średni, długi od frontu na 9 okien, wysoki na trzy piętra z parterem, oraz dwie jego boczne oficyny wymagałyby najmniej 80-tu piecy pokojowych i oczywista, odpowiedniej, ogromnej ilości węgla lub drzewa; dla kaloryferu, zastępującego te 80 ogrzewadeł, osuszających i wentylujących razem, wystarczy mniej niż połowa tego paliwa.

Do owych pieców trzeba sług kilkunastu, do kaloryferu dosyć jednego.

Oto przyczyny taniości opalania kaloryferem. Szczęśliwy lokator dopłaca do ceny mieszkania kilkanaście franków rocznie za ciepło i nie więcej. Za to swemu słudze, uwolnionemu od palenia w piecach, płaci taniej.

Tyle tam wygodę bez pieca, tyle korzyści z kaloryferu.

Kiedyś, przed kilkunastu laty i w Warszawie zaczęto wprowadzać kaloryfery; nawet pierwszy, o ile pamiętam, w roku 1841-ym, ja budowałem, przy ulicy Miodowej w gmachu po b. szkole aplikacyjnej, w archiwum hipotecznym. Ówczesowy dyrektor ko-

misji sprawiedliwości żądał tego koniecznie. Był to kaloryfer powietrzny, w owe czasy najlepszy, belgijski, w praktyce jednak okazał się ciężkim dla urzędników i niedogodnym dla ksiąg archiwalnych.

Wszystkie inne kaloryfery w Europie miały podobne wady; dlatego rząd pruski, troskliwy o swych niemców, zabronił budować kaloryfery w państwie swoim i zalecił łaskawie czekać na ich ulepszenie w innych krajach.

Ulepszenia następowały dosyć prędko. Korzystała z nich Warszawa; postawiono i u nas kilka kaloryferów powietrznych, budowniczymi byli zagraniczni technicy, a kierownikami w użyciu zwyczajni, podwórzowi stróże, kaloryfery też zrobiły zupełnie fiasco, musiano dać im do pomocy znowu zwyczajne piece.

Obecnie jest inaczej; kaloryfery doszły do zupełnego, wszechstronnego wykończenia, są dla domu i ludzi bezpieczne, w konstrukcji trwałe, w stosowaniu łatwe. Rząd pruski też swój zakaz w porę odwołał.

W Paryżu i w innych większych miastach Francji prawie każdy dom rządowy i wiele prywatnych już się budują z takim wspólnem dla ich mieszkańców ogniskiem.

Znalazły się tam nawet przedsiębiorstwa, które podobne opalanie urządzają swoim kosztem i ogrzewaniem zajmują się same.

Trzy systemy głównie przyjęto w budowie kaloryferów: powietrzny, parowy i wodny.

Model wodnego okazuje nam na wystawie tego-rocznej młoda, umiejętnie i czynnie prowadzona firma pp. inżynierów Kazimierza Mateckiego i Kazimierza Obrebowicza, właścicieli warszawskiego biura technicznego.

Jest to 20 razy zmniejszone wygodne mieszkanie zamożnego człowieka. Kaloryfer ogrzewa i wentyluje cały ten miniaturowy lokal, ogrzewa wodę w łazience i wodę w palni. Ognisko jego w kuchni, a więc nie potrzebuje oddzielnego palacza.

W modelu dla lepszego okazania przedmiotu, wszystkie przepływowe rury i zbiorniki są widoczne; widoczne też ich połączenia i wszystkie kombinacje.

Pomysł modelu na wystawie bardzo pożyteczny. Jest on czynny i ogrzewa rzeczywiście, kiedy chcemy podnosi temperaturę mieszkania do kilkudziesięciu stopni.

Taki model, przy jasnym, do wykształcenia słu-

24)

PANNA FELICJA.

POWIEŚĆ

PRZEZ

Walerję Marrené.

(Dalszy ciąg.)

Z idea sprawiedliwości załatwiła się ona równie prędko, ponieważ i tak była z nią w ciągłej kolizji. Wprawdzie wzięła prezent dawnej koleżanki i nie podobna było postąpić z nim, jak to się robiło z rzeczami dawanymi na ręce Chai, które były przedmiotem prostego targu, a wówczas tylko stawały się jej własnością, gdy warunki umowy dopełnione zostały. Tutaj należało albo obrazić się za dar, oddać go i wyrzec się innych, albo zadość uczynić żądaniu, którego on był wyrazem. Przezorna kobieta jednego ani drugiego uczynić nie chciała. Więc po krótkim namyśle (osoby takie jak pani Zuzanna myślą szybko) postanowiła rzeczy obrócić w ten sposób, by wszyscy byli zadowoleni.

Z tego powodu podwoiła uprzejmość względem swojej dawnej koleżanki, zajęła się bardzo sprawą jej syna, wzięła na siebie pomówienie z mężem w tym względzie i prosiła, by pani Słońska zgłosiła

się nazajutrz po odpowiedź, dodając, iż dołoży wszelkich starań, ażeby ta była pomyślną.

Pani Słońska rozplywała się w podziękowaniach i odeszła pełna nadziei.

Wychodząc od pani naczelnikowej, pierwszy raz dnia tego wspomniła bez żalu o zaręczawku i kołnierzu tumakowym.

— Feluta miała słusność — mówiła sama do siebie — dobrześmy zrobili.

Myśl jej biegła szlakiem marzeń szczęśliwych; wyobrażała sobie jak Adolf, wstąpiwszy na ten pierwszy szczebel biurowy, szybko awansować będzie; wyobrażała sobie dostatki, jakie z tego powodu na dom ich spłyną. Dostatki te naturalnie były względne bardzo i nie zadowolnilyby zapewne niejednej kobiety przywykłej do dobrobytu. Ale niestety, pani Słońska od śmierci męża zeszła na możliwie najniższy szczebel, na szczebel istnienia, graniczącego z nędzą, ona, co kiedyś także wiodła życie wygodne i przyjemne.

To też zaważała już oddychała swobodniej i czyniła rozmaite projekta na chwilę wyzwolenia z uścisków doraźnej potrzeby, która ich gnębiła. Etat spodziewany był bardzo niewielki, przecież pani Słońska, nie nawykła nigdy do ścisłych rachunków, nie koniecznie stosowała do nich swoje marzenia i tutaj na mniejszą skalę odbywało się to, co miało miejsce z losem na loterję. Namyślała się nad wydatkami, jakie z pensji Adolfa skutecznymi. Oddawała już pragnęła daremnie tylu przedmiotów, te-

raz przecież mieć je będzie mogła. Wprawdzie i Adolfowi było potrzeba mnóstwa rzeczy, przecież ona sama tyle potrzeb i przyjemności poświęciła dla niego, nie mówiąc nawet o garniturze tumakowym, iż sprawiedliwość wymagała, by naprzód pomyślano o niej. W takim razie kupi sobie naprzód futrzany garnitur, ale nie tumakowy, tumaki nie są już tak modne, jak niebieskie lisy; następnie kapelusz, jaki ma, nosi już trzy zimy, a przytem jest on aksamitny, gdy teraz najwięcej widać pluszowych i sukni nowej nie sprawiała już od bardzo dawna; brak jej też mnóstwa drobiazgów.

Pani Słońska wracając do domu, zatrzymywała się przy każdym sklepie przed wystawą i coraz coś nowego przybywało do listy jej sprawunków. A przytem trzeba też było wiele rzeczy kupić Felicji. Rodzicielskie jej serce rozkładało się na tym punkcie i znowu dodawała do sprawunków własnych sprawunki dla córki, a potem przechodziło jej na myśl, iż stawiając siebie na pierwszym planie postępowała samolubnie. Wszakże ten etat był to owo ciężkie, tyloletniej pracy Adolfa i on naprzód powinien z niej korzystać.

W ten sposób pani Słońska biła się z myślami, to czyniąc ofiarę z własnych potrzeb, to znowu dając synowi sposobność odwdziżenia się jej naprzód. Była tem bardzo zafrasowana i na serjo nie wiedziała jak postąpić, chociaż troska jej podobną była do troski owej mleczarki, co na sprzedaż dzbanka mleka budowała zamki na lodzie.

obaczy zastosowanym wykładzie, obu firmowych członków, objaśniał gromadzących się wokół modelu, uczył i nawet zachęcał do korzystania z wynalazku.

To najpewniejsza droga do przedstawienia pożyteczności naszej pożytecznych konstrukcyj w budownictwie.

Podobny wodny kaloryfer urządza się obecnie w pałacu brulowskim dla biura telegraficznego. Ogrzewać tam będzie 22 sale.

Projekt podali i opracowali, w rzeczy do nich należące, pp. Matecki i Obrebowicz, a wykonywa go Towarzystwo udziałowe fabryki machin i odlewów w Warszawie (dawniej Rudzki i s-ka).

Jesteśmy pewni najpomyślniejszego skutku. Warszawa zyska na tak rozległej próbie najnowszych ulepszeń.

Telesfor Szpadkowski, budowniczy.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— Zarząd drogi żelaznej nadwiślańskiej rozesał w tych dniach swoim urzędnikom i oficjalistom instrukcje, zawierające wskazówki dotyczące zachowania się podczas cholery oraz pierwszych środków ratunkowych. Bardziej szczegółowe instrukcje w tymże samym przedmiocie otrzymać mają nadkonduktorowie i konduktorowie. Jednocześnie zarząd polecił przerobić kilka wagonów towarowych na wagony sanitarne, które w razie pojawienia się epidemii będą przypinane do każdego pociągu osobowego.

— Długość linii drogi żelaznej warszawsko-bydgoskiej w obecnym czasie wynosi: linja główna, od ostatniej zwrotnicy w Łowiczu do granicy pruskiej wiorst 130-693; odnoga z Aleksandrowa do Ciechoćka wiorst 7-200; linje boczne do zakładów przemysłowych wiorst 3-940 i linje boczne na stacjach i zabudowaniach drogowych wiorst 25-741. Całkowita zatem długość kolei bydgoskiej wynosi wiorst 167-574. Ogółem droga bydgoska posiada 152 zwrotnice, 154 telegrafów optycznych, 9 większych mostów, 94 mniejszych mostów i 137 przepływów i kanałów. Koleje boczne prowadzą ze stacji Pniewo do fabryki cukru „Dobrzelin”, ze stacji Kutno do fabryki cukru „Konstancja” i ze stacji Ostrów do fabryki cukru „Ostrowy”.

— Czytamy w *Gazecie handlowej*: „Opierając się na wiarygodnych powiadomieniach, musimy tu podnieść sprawę, która dla ogółu naszego z jednej strony, a dla pamięci człowieka nieżyjącego i niemogącego się bronić z drugiej, ma nader ważne znaczenie. W ostatnich dniach choroby zmarłego już obecnie kasjera banku, Stanisława Hertza, poczęły krążyć wiadomości uwielbające jego dobrej sławie. Otóż osoby, które znają przyczynę jego samobójstwa jak najdokładniej zapewniają, że w działalności nieboszczyka nie zaszło do ostatniej chwili nic niezgodnego z honorem i poczuciem obywatelskiego obowiązku. Co najwyżej może być mowa o pewnych nieprawidłowościach służbowych, które obudziły w końcu w zmarłym wyrzuty i nieuzasadnione obawy. Do tego przyłączyły się jeszcze przykrości moralne.

Nie mogąc się na nie zdecydować ostatecznie, postanowiła przynajmniej obchodzić uroczystość dostania pensji przez syna, skromną uczta, w której uczestniczyliby wszyscy, a która należała się im po tylu miesiącach nędznego życia, obrachowanego na jaknajmniejszy wydatek.

Tutaj swobodnie już obmyślała szczegóły obiadu, jaki tego dnia szczęśliwego jeść mieli. W chwili właśnie, kiedy marzenia jej przeszły na gastronomiczne pole, przechodziła koło cukierni i jakby na podniecie doleciała ją zapach świeżo upieczonych ciastek.

Mając już obietnicę pani Bajorskiej, pani Słońska pomyślała, iż miała przecież prawo zadość uczynić niewinnej zachciance i wstąpić do cukierni na jedno z tych ciastek, które tak mile nęciły jej powonienie.

Szczęściem, zanim uskuteczniła tę myśl, sięgnęła po portmonetkę i przekonała się, iż zawiera zbyt małą kwotę, ażeby mogła sobie takiego nawet zbytku pozwolić.

Ta okoliczność zmąciła na chwilę jej radość, ale na chwilę tylko, pocieszyła się bowiem nadzieją, iż wkrótce Adolf zaprowadzi ją do Lursa, nie tylko na ciastko, ale na czekoladę lub szodon, który niezmiernie lubiła.

Wśród podobnych sprzecznych uczuć i marzeń, powróciła do domu, gdzie Felicia oczekiwała ją w śmiertelnym niepokoju. Ma się rozumieć, pani Słońska była w wyborze usposobieniu a przez drogę natworzyła tyle projektów, iż nader wątpliwa odpowiedź pani Bajorskiej, która zasadzała się jedynie na obietnicę protekcji, przemieniła się w jej przekonaniu na bezwarunkowo dobry rezultat.

— Przejazd przez ulicę Krochmalną wstrzymano z powodu naprawy zapadniętego onegdaj kanału.

— Z teatru i muzyki.

* Podobno p. Sobiesław ma zawrzeć kontrakt z dyrekcją naszego teatru.

Jeżeli tak jest, to wczorajszy występ artysty krakowskiego w roli hrabiego w „Dwóch światach” może posłużyć za wskazówkę na przyszłość: w czym p. Sobiesław nie powinien grywać.

Dramat, nie będzie dla niego polem do popisu — p. Sobiesław jest zimny i nie ma temperamentu.

W lekkiej salonowej komedji zastąpić to można swobodą i naturalnością dykcji, w której jednostajność, jeżeli się nawet zdarzy, nie działa na widza tak denerwująco, jak monotonia, potracająca o ton kaznodziejski w sytuacjach, które wymagają życia, uczucia, namiętności.

P. Sobiesław w dramacie należy snuć do kategorii artystów, którzy chłód w grze usprawiedliwiają skupieniem; dla publiczności to usprawiedliwienie nie wystarcza, bo widza obchodzi nie to uczucie, które w piersi artysty pozostaje, ale to, które się na zewnątrz wydobywa.

Być może, iż sceny z Morelem w górach i z Ludwiką w baszcie były silnie odczute i jeszcze silniej skoncentrowane, ale że ta siła nieczem się nie wyraziła, więc najpiękniejsze momenta roli p. Sobiesława przeszły bez wrażenia.

W rezultacie p. Sobiesław w komedji może być o wiele użyteczniejszym, aniżeli w dramacie.

O towarzysze p. Sobiesława we wczorajszym przedstawieniu, pannie Noiret, wprost przeciwnie trzeba powiedzieć — komedji dotykać się nie powinna, dramat nawet jest dla niej za lekkim — tragedia byłaby najwłaściwszą.

Do ról tragicznie bohaterkich kwalifikuje debiutantkę przedewszystkiem głos z tak wyraźnym kolorytem kontraltowym, że zdaje się, jakby tylko do wyrażania głębokich i gwałtownych namiętności był przeznaczony.

Ta charakterystyka wokalna będzie dla panny Noiret przeszkodą w innym repertuarze, bo jej tkliwszych, delikatniejszych uczuć wyrazić nie pozwoli.

A szkoda — bo debiutantka ma niezaprzeczone zdolności, mówi poprawnie, inteligentnie, z temperamentem, porusza się swobodnie na scenie i gestykuluje właściwie, co przy sporym zasobie uczucia i zapалу jest ważnym na przyszłość zadatkiem talentu.

* Dwadzieścia cztery lata temu wystawiono po raz pierwszy na scenie tutejszej „Orfeusza w piekle” — wczoraj teatr Nowy uznał za właściwe wznowić go.

Czy dobrze uczynił — odpowiedź na to trudna.

Niewątpliwie jako dzieło muzyczne, „Orfeusz” stoi ocale niebo wyżej od całej falangi późniejszych oper buffo i operetek, których twórcy postawili sobie za zadanie iść w ślady mistrza Jakóba — ale „Orfeusz” ma tę wadę, że jest już za starym, że muzyka ta osłuchwała się już wszystkim do zbytku, a libretto — niegdyś pełna dowcipu satyra — dziś albo jest niezrozumiałe, albo też zamiast śmiechu wzbudzać, smutne robi wrażenie.

— Ciesz się Felitko! — wołała z progu — wszystko dobrze, wszystko jaknajlepiej.

Felicia zerwała się z miejsca, zapominając w jednej chwili o tem, co przecierpiała.

— Czy być może! — szepnęła, składając ręce w cichym zachwycie.

— Tak jest — ciągnęła tryumfalnie pani Słońska — pani Bajorska obiecała, obiecała wszystkim!

Felicia wiedziała, że protekcja jej była wszechpotężną. Przecież umysł jej, przywykły do nieszczęścia, zachował nieufność swoją, niedowierzał odrzucał uśmiechowi losu.

— Obiecała, czy tylko na pewno? — spytała.

— Ale na pewno! na pewno! niecznośna jesteś ze swoim powątpiewaniem.

Córka nie nie odpowiedziała; w rezultacie nie miała powodu wątpić, a jednak zdawało jej się niepodobieństwem, by zdarzyło im się cokolwiek pomyslnego. Przyzwyczaiła się do nieszczęścia.

W milczeniu więc rozbiierała matkę a ta opowiadała ze szczegółami przyjęcie, jakiego doznała u swojej dawnej koleżanki; opowiadała, jaka miała tualetę, jak wyglądał jej salon, jakkolwiek Felicia znała go już doskonale z opisów. Kiedy przyszło jednak do powtórzenia słów pani Zuzanny, niepodobna było wiać ich za bezwarunkową obietnicę; pani Słońska czuła to sama, to też w zapale swoim, zrobiła bezwiednie może parę małych dodatków, które stawiała kwestję na pewniejszym gruncie.

— Tak! tak! Powinniśmy się cieszyć — kończyła uradowana, potrzebując widocznie podzielić się tem uczuciem i wzbudzić je w innych.

Lepsze to jednak od wielu dzisiejszych operetek, w których płytka i pozbawiona wszelkiej wartości muzyka walczy o lepsze z be смыślną treścią libretta.

Wystawa wznowionego „Orfeusza” dowodzi pewnej staranności reżyserji, tak w urządzeniu sceny i dekoracjach, jak i w kostiumach artystów.

W niedzielę lub święta „Orfeusz” z korzyścią dla kasy teatralnej na afiszu nieraz jeszcze figurować może.

* Z przyjemnością dowiadujemy się, że znana z debiutów zeszłorocznych panna Roźniecka zaliczoną została do personelu sceny naszej.

Jest to prawdziwa zdolność, która jeżeli zechce rozwijać się poważnie drogą pracy i skromności, może istotnie pomnożyć z czasem szczupły zastęp wybitniejszych sił artystycznych na scenie krajowej.

* Zamierzony na przyszły tydzień repertuar teatru letniego zapowiada widowiska następujące:

Niedziela: „Stary jegomość” i „Dom otwarty”; poniedziałek: „Hans Jurga”, „Złoty cieciec” i „Nieśmiały”; wtorek: „Żydówka” (występ pani Brąnnowej i p. Kamińskiego); środa: „Drzemka pana Prospera”; czwartek: „Linda z Chamounix” (występ panny Cetnarowiczówny); piątek: „Robotnicy” debiut pp. Sobiesława i Popławskiego), „Uściskajmy się” i „Przysięga Horacego”; sobota: „Rigoletto” (debüt p. Kamińskiego); niedziela: „Violetta” (debüt pp. Bandrowskiego i Szaniawskiego).

A więc tydzień debiutów!

* W niedzielnym przedstawieniu „Domu otwartego” rolę Janiny za nieobecną panią Lebrun, odegra pani Leszczyńska.

— Z teatrzyków ogródkowych.

Wczoraj, wskutek zimna i nieustannego deszczu, żadnym z trzech tutejszych teatrzyków ogródkowych nie było widowiska.

Ponieważ zaś barometr nie wróży rychłej pogody, o ile się więc zdaje, teatrzyki ogródkowe i w dniu dzisiejszym będą świętować.

Dowiadujemy się też, iż pierwsze przedstawienie komedji p. Zygmunta Przybylskiego p. t. „Wyprawy kąpielowe” zostało na dni parę odłożone.

† Wspomnienie pośmiertne.

Jak już donieśliśmy, w St-Germain pod Paryżem zakończyła w tych dniach życie s. p. Juljuszowa Lacroix, z domu hr. Rzewuska, małżonka znanego poety francuskiego, tłumacza Sofoklesa i Szekspira.

Urodzona w r. 1795-ym, była córką hr. Adama Rzewuskiego, kasztelana witebskiego, ostatniego reprezentanta dyplomatycznego polskiego na dworze w Kopenhadze, wnuczką hr. Seweryna, hetmana pełnego koronnego, a prawnuczką Wacława, hermana wielkiego koronnego.

Bratem jej starszym był Henryk hr. Rzewuski, autor „Listopada”, a siostra młodsza, owdowiawszy po hr. Hańskim, zaślubiła słynnego pisarza francuskiego Honorjusza Balzaca i w jej to domu Juljusz Lacroix poznał nieboszczkę, którą następnie zaślubił.

Nieboszczka uznana była jednogłośnie za jedną z najukochańszych i najinteligentniejszych kobiet we Francji.

Była to prawdziwie wielka dama z czasów Ludwika XIV-go, obdarzona wielkim dowcipem, a przytem nader ujmującym obejściem salowym, które

Felicia cieszyła się bezwątpienia, ale nie tak, jak czyniła matka.

— Gdyby to już było rzeczą skończoną? — wyrzekła.

— Skończoną! skończoną! — powtarzała pani Słońska, widocznie nie rada z tej uwagi. — Pani Bajorska kazała mi przyjść jutro, więc jutro dopiero skończoną być może.

— Jutro! — zawołała Felicia — po cóż tam ma być ma jutro?

— Po co? — pani Słońska zmieszała się tem zapytaniem, bo rzeczywiście przypomniała sobie, że jutro dopiero miała dostać stanowczą odpowiedź. Nie chciała jednak tego powiedzieć, więc zwyczajem swoim rozniewiała się na córkę.

— Ty bo nie wiesz już co wymyślić — zawołała — żeby mi życie zatruć. Posłuchałam cię we wszystkim, zrobiłam coś tylko chciała, a ty i tak starasz się mi zawsze sprzeciwić, jakby ci przykra była moja radość.

W innej chwili Felicia byłaby zapewne wybuchła ciepłą odpowiedzią i nastąpiłaby jedna z tych scen, które zapełniały życie matki i córki. Teraz jednak ogarnęło ją usposobienie dziwne, czuła uspakajający wpływ dobrych wieści, a chociaż nie mogła wierzyć im w zupełności, przecież szorstkość jej zwykła była zlagodzoną.

— Ja tylko — odparła miękko — lękam się, żeby mama nie cieszyła się nadzieją przedwczesną.

Tu pani Słońska stała się wymowną, znalazła ty siące argumentów na przekonanie Felicii, a ta nie opierała się im zbyt mocno.

Dalazy ciąg nastąpi.)

jej w wielkim świecie i wśród inteligencji paryskiej wielu przyjaciół i wielbicieli jednało.

Przez długi czas w świetnym jej salonie zbierały się najpierwsze znakomitości współczesności.

Rozmowa z nią, gdy doszła do lat sędziwych, sprawiała taką przyjemność, jak przeglądanie dawnych a żywo i zajmująco nakreślonych pamiętników.

Ułoża zmarłej do ostatniej chwili czuwali obok małżonka, wnuczka jej hr. Potocka, prawnuk hr. J. Potocki i kuzynka. Konstanty Radziwiłł.

— Śmieszne i szkodliwe.

Donoszą nam z Karlsbadu, że tam, zwłaszcza w obecnej porze, sporo ziomków naszych przebywa na kuracji.

Dziwna jednak rzecz, iż niektórzy z nich takie upodobanie znajdują w języku niemieckim, iż nie tylko przy koniecznych stesunkach z miejscową obsługą lub przy czynieniu sprawunków, ale nawet pomiędzy sobą na przechadzkach, posługują się tym językiem dla zaimponowania... komu?

Boć przecież pierwszy lepszy obywatel nalewkowski, na równo z nimi i w tym samym stopniu i akcencie językiem tym włada, a jednak gdzie może, mówi po polsku, chociażby nawet niezupełnie czysto, dając tem dowód dobrej woli.

— Mapa geologiczna.

Z polecenia departamentu górniczego, p. W. Kondaki, marszałek drugiego okręgu górniczego w Królestwie Polskim, pracuje nad mapą geologiczną okolic Łagowa, Kielc, Radoszyc, Żarnowa, Końskich, Szydłowca, Ilży i Bodzechowa.

Na karcie narysowane będą wszelkie skały z oznaczeniem kopalń i ciągów pokładów rudonośnych.

— Postęp.

W tych dniach przybyło do Warszawy kilku wysłanych przez włóścian z kaliskiego ich sąsiadów, mających zlecenie nabycia kilku maszyn rolniczych.

Pieniądże na kupno zebrano drogą składek, a maszyny kolejno mają obsługiwać gospodarstwa wszystkich właścicieli.

— Znalezione kroniki.

Na strychu domu hr. P., jeden z domowników znalazł kilka foliów manuskryptów.

Po obejrzeniu skonstatowano, iż takowe zawierają ciekawe kroniki historyczne z pierwszej połowy XVII-go wieku.

Kroniki te, pisane czytelnym charakterem, są doskonale zachowane...

Właściciel wypożyczył cenne zabytki jednemu z tutejszych literatów, który zamierza ogłosić je drukiem.

— Niska temperatura.

W dniu wczorajszym po południu termometr pokazywał niecałe 10 stopni.

Jest to najniższa temperatura obserwowana w ciągu bieżącego miesiąca.

Tydzień temu notowano 26 stopni.

Skok niemały.

— Wynajem parasoli.

Przy ulicy Marszałkowskiej posłańcy publiczni zaczepiają przechodniów, proponując odprowadzenie pod parasolem.

Wobec roztkliwionej aury, przysługa ta jest chętnie przyjmowana.

— Powódź w piwnicach.

W piwnicach domów położonych nad Wisłą przy ulicy Bednarskiej, ukazała się woda.

Jest to skutek długotrwałych deszczów.

— Na gorącym uczynku.

W dniu wczorajszym do kancelarii komisarza sądowego p. Czubarowskiego, przybył niejaki S., wierzyciel niewielkiej, bo zaledwie około 120 rubli wynoszącej sumy, należnej mu od p. X. i zażądał spełnienia wyroku, czyli zajęcia ruchomości dłużnika.

Jednocześnie S. prosił o okazanie mu akt sprawy ciągnącej się już dość dawno, a złożonych u komisarza.

Temu ostatniemu życzeniu komisarz natychmiast uczynił zadość, a sam, doręczwszy akta, zajął się innymi interesantami, których wówczas kilku znajdowało się w kancelarii.

Przejrzawszy akta, S. zabierał się już do wyjścia, kiedy syn komisarza, przypadkowo obecny w kancelarii, przysunawszy się do ojca, szepnął mu po cichu, że widział jak S. wydarł z akt jakiś papier.

Istotnie w aktach były ślady oddartej karty.

Komisarz naturalnie zażądał od S. zwrotu owej karty, grożąc w razie oporu zawezwaniem policji.

Pod taką groźbą S. natychmiast rozkazowi uczynił zadość.

Na wydartej karcie znajdowało się własnoręczne jego pokwitowanie z odebranej już na poczet należności sumy rs. 75.

Schwytany na gorącym uczynku S., człowiek, na-

wiasem mówiąc, raz już sądownie karany za jakieś podobne nieporozumienie z kodeksem, usiłował najniższymi prośbami skłonić komisarza do pokrycia mieleniem tej jego sprawki.

Ale prośby na nic się nie przydały.

Spisany natychmiast protokół wczoraj jeszcze przedstawiony został władzy prokuratorskiej.

Tak więc S., znany lichwiarz, niezadługo zapewne zasiądzie na ławie oskarżonych i w osamotnieniu będzie mógł rozmyślać nad skutkami zbyt wielkiej chciwości.

— Niemila przygoda w podróży.

W dniu wczorajszym przed dworcem kolei wiedeńskiej, gawiedź okrażyła grupę składającą się z dorożkarza i zalanej łzami kobiety.

Była to francuska przejeżdżająca z Odessy do Wiednia...

Przybywszy koleją nadwiślańską, wsiadła do dorożki, aby przejechać na dworzec kolei wiedeńskiej.

Za przybyciem na miejsce, kobieta z niemałym przerażeniem spostrzegła brak portmonetki, w której znajdowała się cała jej gotówka...

Szczęściem, iż bilet bezpośredniej komunikacji umieszczony w podróжной torbie, ocalał.

Dorożkarz niewzruszony łzami, energicznie domagał się zapłaty.

Nieszczęśliwa, zapytawszy o przekupnia, udała się wraz z automedonem dla sprzedania paru kosztownych drobnostek.

I z tak zebranymi pieniędzmi, biedaczka puściła się w dalszą drogę.

— Gwałtowny gość.

W dniu wczorajszym do pewnej cukierni na Nowym Świecie, wszedł przyzwolony napozór mężczyzna i zażądał czarnej kawy.

Gdy chłopiec nie dość szybko wypełnił rozkaz, gość począł obrzucać gospodarza obelgami, a w rezultacie pobił małego chłopczyka.

Zanim właściciel cukierni zdołał wybiedz na pomoc z za bufetu, gwałtowny jegomość był już na ulicy.

A szkoda, bo mała nauczka nie zawadziłaby podobnie gwałtownym panom.

— Torturowanie zwierząt.

W dniu wczorajszym na placu Zamkowym, z wozu napełnionego trzodą chlewną, spadła jedna „sztuka”.

Wczuńca z pomocą kolegi nie mogąc dać rady ciężkiemu zwierzęciu, podnosił je za ogon i uszy, a gdy to nie pomogło, windował sznurem za nogi...

Męczzone zwierzę bolesnym krzykiem napełniało ulicę...

Zapobiegł temu pogromca, wtykając w gardło męczennika garść słomy.

Szkoda, że w pobliżu nie znalazł się żaden z członków Towarzystwa opieki nad zwierzętami.

— Zdradziecka przeprawa.

W dniu wczorajszym przy ulicy Twardej niemłoda kobieta stanawszy na jednym z mostków w pobliżu Ciepłej, doznała niemilej przygody...

Oto źle umocowana deska usunęła się, przyczem kobieta upadła w wodę po kolana...

Stróż miejscowego domu ma widocznie uwagę za jej ważniejszymi sprawami, aniżeli czuwaniem nad porządkiem mostków.

— Omal nie wypadek.

Przechodzący wczoraj około godziny 6-ej wieczorem przez Krakowskie-Przedmieście narażeni byli na poważne niebezpieczeństwo.

Z narożnego domu, położonego przy zbiegu ulic Królewskiej i Krakowskiego-Przedmieścia, oberwał się wielki kawał tynku czy też gipsu, padając tuż u nóg przechodzącego wówczas jakiegoś młodego człowieka, który cudem tylko uniknął silnego ciosu.

Zwracamy uwagę, iż nie pierwszy to już raz podobne niespodzianki spotykają przechodzących obok wzmiankowanego domu.

— Znacniejsze kradzieże.

Z chwila, kiedy kanikularne upały przestały trapić mieszkańców Warszawy, obezwładnieni nimi złodzieje, z podwójną energią wetują sobie czasy swojej bezczynności.

W ciągu dnia wczorajszego np., oprócz mnóstwa drobniejszych kradzieży, których wylizanie na tem miejscu byłoby niemożliwe, spełnili oni cztery godniejsze zanotowania, które poniżej przytaczamy.

Przy ulicy Chmielnej pod nrem 60a niewiadomi złodzieje dobrawszy się do wnętrza domu za pomocą dobranego do furtki klucza, Michałowi S. skradli różnych przedmiotów na sumę rs. 210.

Z mieszkania Maksymiljana H. i Edysława K., przy ulicy Nowolipie pod nrem 12-ym, skradziono gotowizną rs. 84, czarny i jasny surdut, spodnie, oraz 6-cio strzałowy rewolwer, wartość których to przedmiotów poszkodowani obliczają na 183 rs.

Podjętany o spełnienie tej kradzieży Jan L. skrył się gdzieś bez śladu.

Przy ulicy Nowomiejskiej z domu pod nrem 17-ym zamieszkałym tamże Mieczysławowi T. i Michałowi P., skradziono różnej garderoby na sumę rs. 109.

Matczewi C., zamieszkałemu przy ulicy Podwał pod nr 13-ym, skradziono złoty zegarek damski z dewizką, broszkę srebrną, złoty medalion, parę złotych koleżków z brylantami, oraz cztery złote pierścienie, wartości ogólnej rs. 251.

Amatorkę jednakże kosztowności, niejaka Chanę G., sam poszkodowany przytrzymał i w ręce policji oddać zdołał.

Półwieczna to atoli satysfakcja jego, skradzionych bowiem przez nią przedmiotów nie odzyskał.

Oto kilka kropel z całego morza spełnionych w tych dniach kradzieży.

Widać ztąd, że złodzieje warszawscy nie próżnują.

— Znaczną kradzież.

Przy ulicy Ciepłej pod nrem 12-ym z mieszkania p. Bernarda U., podczas jego nieobecności skradziono z otworzonych szuflad kosztowną biżuterię i brylanty, wartości przeszło 500 rs.

Przyjemni goście.

Do restauracji p. Marcielego G. przy ulicy Marszałkowskiej pod nrem 43-im, przybyło w dniu onegdajszym wieczorem dwóch młodych elegancko ubranych ludzi.

Zjadłszy sntą kolację i popiwszy ją wykwintnymi trunkami, młodzieńcy przystąpili do gry w bilard, ażeby, jak objaśnili markiera „rozegrać” między sobą kosztą zjedzonej kolacji.

Grali długo bardzo, bo o godzinie 1-ej po północy, jeszcze gra nie była ukończona, skoro zaś zajęty na chwilę gdzieś indziej markier, oddalił się od nich, młodzieńcy znikli jak kamfora, a z nimi zarazem ulotniło się 26 bil., znajdujących się na bilardzie.

„Przyjemnych” owych gości poszukuje policja.

— W cyrkule.

W dniu wczorajszym, obwiniony o kradzież a znany policji złodziej Stanisław K., schwytany przez policjanta Lewandowskiego i odprowadzony do cyrkulu, bez żadnej ze strony aresztującego przyczyny uderzył go tak silnie pięścią w nos, iż biedny policjant padł na ziemię bez zmysłów.

Ogłędziny lekarskie uderzonego zaopiniowały, iż uderzenie nie pociągnie za sobą złych następstw, w każdym jednak razie pobity kilka dni w łóżku przeleżeć musi.

Zuchwałego złodzieja, oprócz kary za kradzież, czeka jeszcze cięższa znacznie kara za pobicie policjanta, w czasie pełnienia przezeń swoich obowiązków.

— Bez wieści.

Zamieszkały przy ulicy Solec pod nrem 94-ym Józef Drodowski, liczący 15 lat wieku, wyszedłszy kilka dni temu z domu, przepadł bez wieści.

Przedsięwzięte poszukiwania nie naprowadziły na ślad zaginionego.

— Z figlów.

Zamieszkały przy ulicy Nalewki ośmioletni Aleksander Lepstadt, uczepiwszy się przejeżdżającego wozu, przy zeskakiwaniu upadł tak nieszczęśliwie, że koła przeszły mu przez piersi i złamały prawy obojczyk.

Nieprzytomnego odwieziono do domu, życiu jego zagraża niebezpieczeństwo.

— Centralny dworzec.

Z Brześcia donoszą nam, że onegdaj przybyli z Petersburga delegowani z ministerjum komunikacji inżynierowie Szwernall i Sałow, oraz inspektor dróg żelaznych w Królestwie Polskim p. Gorbunow oglądali budujący się tam centralny dworzec dla wszystkich schodzących się tam kolei, który za rok ma być ukończony.

Przybyli oglądali również mosty kolejowe, poczem pp. Szwernall i Sałow udali się do Moskwy, zaś p. Gorbunow powrócił do Warszawy.

— Aleja Siemiradzkiego.

Taką nazwę ma otrzymać jedna z alei parku w Nałęczowie na pamiątkę obecnego pobytu w tej miejscowości naszego znakomitego artysty.

Donosi o tem *Gaz. lubelska*.

— W sprawie napadu cyganów.

Banda cyganów, o której sprawkach wczoraj donosiliśmy, grasowała w Krzesku, majątności pana M. w siedleckim, nie zaś w Nowej Aleksandrii.

Cyganie ogolocili letnie mieszkanie pani T., zajmujące osobny domek, z całej garderoby kobiecej i dziecięcej.

Zawiadomiony o wypadku pan T., musiał czempredzej przybyć z Warszawy z nowym zapasem ubrań i bielizny.

Przez Nową Aleksandrię nie przeciągała w tych dniach żadna banda cyganów.

WSKAZÓWKI PRAKTYCZNE.

Wścieklizna. Pierwsza pomoc na wypadek pokąsania.

Znanym jest powszechnie charakter tej strasznej choroby, a zarazem i szybkość, z jaką się rozwija, wniesiony w krew zarazek. Dlatego też uważalibyśmy za zbyt uczynne dowodzić czytelnikom o całej doniosłości pośpiechu w niesieniu pierwszej pomocy nieśczęśliwym ofiarom. W miastach ratunek łatwiejszy, ale na wsi, gdzie po doktora trzeba posyłać kilka mil drogi, a w dodatku z niecierpliwością oczekiwaną bryczka może powrócić próżno, w tych, mówimy, warunkach z pomocą zwlekać nie należy; w braku ludzi kompetentnych sami ich zastąpić powinniśmy. Leczenie wreszcie pokąsanych przez podejrzane zwierzęta jest wszędzie jedno i to samo; nauka dotąd przynajmniej nie skuteczniejszego nie stworzyła. Środkiem tym jest wypalanie ran rozpalonym na czerwono żelazem, dokonane o ile można najspieszniej po zdarzonym wypadku. Przy tej operacji należy nie zaniedbywać i innych dodatkowych, a niemniej ważnych dla umiejscowienia i zniszczenia jadu wskazówek, a mianowicie: nałożyć silne bindy, czyli przewiązania powyżej i poniżej rany, w celu powstrzymania na ja-

Redaktor Wacław Szymanowski.—Wydawca Gustaw Gebethner.